

Sygn. akt I UK 368/14

POSTANOWIENIE

Dnia 1 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z odwołania S. O.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Ł.
o odpowiedzialność z tytułu składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 1 kwietnia 2015 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 kwietnia 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ł. wyrokiem z dnia 28 grudnia 2012 r. zmienił zaskarżoną przez odwołującego się S. O. decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziału w Ł. z dnia 20 grudnia 2010 r. w ten sposób, że stwierdził, iż S. O. jako prezes zarządu nie odpowiada całym swoim majątkiem za zobowiązania wynikające z działalności „T.” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za lipiec i sierpień 2005 r. w łącznej kwocie 43.668,57 zł z odsetkami w kwocie 27.046 zł (pkt 1) oraz zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziału w Ł. na rzecz odwołującego się kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2).

Na skutek apelacji organu rentowego Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] wyrokiem z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmienił zaskarżony wyrok w punktach 1 i 2 w ten sposób, że odwołujący się S. O. nie jest zobowiązany tylko do zapłaty odsetek ustawowych za okres od 21 lutego 2007 r. i oddalił odwołanie w pozostałej części (pkt 1), oddalił apelację w pozostałej części (pkt 2) oraz orzekł o kosztach procesu (pkt 3).

Sąd Apelacyjny, po uzupełnieniu materiału dowodowego, uznał za trafne i uzasadnione stanowisko organu rentowego, że zaszły wszystkie przesłanki pozytywne przeniesienia odpowiedzialności za zaległe składki na odwołującego się, który nie udowodnił ziszczenia się okoliczności zwalniających go z tej odpowiedzialności stosownie do przepisu art. 116 § 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja Podatkowa. Jedynie w zakresie wysokości odsetek od należności głównej, Sąd Apelacyjny wskazał, że nie można obciążać członka zarządu odsetkami naliczonymi po dniu ogłoszenia upadłości spółki.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną, w zakresie rozstrzygnięcia zamieszczonego w punkcie 1 co do kwoty 49.000 zł oraz w punkcie 3 odnośnie kosztów procesu, pełnomocnik odwołującego się. W skardze kasacyjnej zarzucił naruszenie:

I. prawa materialnego poprzez błędną wykładnię 1) art. 116 § 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja Podatkowa (jednolity tekst: Dz.U. 2012, poz. 749) w związku z art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm., dalej jako ustawa systemowa) i art. 10 i 11 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (jednolity tekst: Dz.U. z 2012 r., poz. 1112), poprzez przyjęcie, że samo zaniechanie płacenia długów, bez analizy rozmiaru majątku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością uzasadniało zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości; 2) zaniechanie zastosowania art. 116 § 1 pkt 1 lit. b Ordynacji Podatkowej w związku z art. 31 ustawy systemowej w sytuacji, gdy odwołujący się wykazał istnienie okoliczności egzoneracyjnych, zwalniających go od odpowiedzialności za zobowiązania spółki, w której pełnił funkcję prezesa zarządu;

II. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a mianowicie: 1) art. 378 § 1 k.p.c., poprzez wyjście poza granice apelacji i poczynienie odmiennych ustaleń faktycznych, w sytuacji, gdy apelacja oparta była jedynie na zarzutach prawa materialnego; 2) art. 244 § 1 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., poprzez obarczenie odwołującego się dowodem okoliczności, która została urzędowo zaświadczona dokumentem; 3) art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c., poprzez nieprawidłowe uwzględnienie apelacji organu rentowego wskutek przeprowadzenia odmiennej, aniżeli Sąd pierwszej instancji, oceny dowodów z pominięciem zasad ich sędziowskiej oceny, jak też rozważenia wszystkich okoliczności.

Skarżący na podstawie tak sformułowanych podstaw wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego Sądowi Okręgowemu w Ł.

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał się na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), podkreślając, że przy ocenie okoliczności egzoneracyjnych uzasadniających brak winy członka zarządu w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania układowego, zasadnicze znaczenie ma okres, w którym pełnił on funkcję prezesa zarządu i podejmował władcze decyzje w spółce.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W rozpoznawanej sprawie wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej został oparty na przesłance oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Z ugruntowanego stanowiska judykatury wynika, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4

k.p.c.) wymagałoby wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego kwalifikowanej postaci (oczywistości), widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i bez wnikania w szczegóły sprawy. Spełnienie tej przesłanki możliwe jest wyłącznie przy tak ewidentnym naruszeniu prawa, którego stwierdzenie nie wymaga dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619, z dnia 29 stycznia 2014 r., III UK 443/13, LEX nr 1644544, czy też z dnia 29 stycznia 2014 r., II PK 232/13, LEX nr 1647012). Przyjmuje się ponadto, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 24 września 2014 r., III SK 91/13, LEX nr 1511143, z dnia 11 marca 2014 r., III SK 65/13, LEX nr 1463900, czy też z dnia 20 lutego 2014 r., III SK 62/13, LEX nr 1455741). Powołanie powyższej przesłanki przedsądu wymaga od skarżącego wskazania i wykazania, odrębnie od podstaw kasacyjnych, naruszenia prawa, które nie budzi wątpliwości i prowadzi do wniosku, że objęty skargą wyrok jest oczywiście wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2014 r., I UK 394/13, LEX nr 1646925 oraz z dnia 19 lutego 2014 r., I PK 266/13, LEX nr 1646095).

Przenosząc powyższe argumenty na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że skarżący nie wykazał istnienia tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, albowiem nie spełniają tego wymagania wątpliwości interpretacyjne związane z art. 116 § 1 pkt 1 lit. b Ordynacji Podatkowej oraz kwestionowanie ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd drugiej instancji w zakresie braku winy skarżącego w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości spółki „T.” lub wszczęcia postępowania układowego.

Należy zauważyć, że na etapie przedsądu ma także zastosowanie art. 398¹³ § 2 k.p.c. zgodnie z którym w postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy jest

związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia a przyjęcie odmiennego poglądu spowodowałoby bowiem, że zachodziłby dysonans między etapem przedsądu i późniejszym rozpoznaniem podstaw kasacyjnych z ograniczeniami wynikającymi z tego przepisu, a także z art. 398³ § 3 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2014 r., I UK 408/13, LEX nr 1646932). Zatem oczywista zasadność skargi nie może być powiązana z oceną dowodów dokonaną przez Sąd drugiej instancji i sprowadzać się do próby zwalczania dokonanych zaskarżonym wyrokiem ustaleń faktycznych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2015 r., II CSK 408/14, LEX nr 1640240).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.